

แหล่งเงินทุนและการจัดการลงทุนของธนาคารนานาชาติ

แหล่งเงินทุนและการจัดการลงทุนของสาขาธนาคารนานาชาตินั้น สามารถพิจารณาได้จากงบดุลของธนาคาร เพื่อจะได้เห็นโครงสร้างของแหล่งเงินทุนและการใช้เงินทุนได้โดยละเอียด จึงได้นำงบดุลปี 2519 - 2522 มาวิเคราะห์ดังนี้

หน่วย: ล้านบาท

	การเปลี่ยนแปลง(+เพิ่ม-ลด)		
	2520-2519	2521-2520	2522-2521
<u>สินทรัพย์</u>			
เงินสดในมือและเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยและที่ธนาคารอื่น ๆ	- 0.647	+ 54.737	+ 55.102
การลงทุนในหลักทรัพย์ - หลักทรัพย์รัฐบาลไทย	- 24.907	+ 5.192	+ 23.303
- หลักทรัพย์อื่น ๆ	- 9.010	+ 6.108	- 23.489
เครดิตธนาคารพาณิชย์ - ตัวเงิน	+ 284.594	- 4.352	+ 298.855
- เงินให้กู้และเบิกเงินเกินบัญชี	+ 569.614	+ 1,905.735	+ 2,514.193
ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์สำนักงาน	+ 17.999	- 4.029	- 13.051
อสังหาริมทรัพย์อื่น ๆ	- 0.794	+ 8.504	+ 0.845
สินทรัพย์อื่น ๆ	+ 64.437	+ 70.645	+ 58.896
บัญชีกำไรขาดทุน	+ 12.655	- 6.461	- 8.046

หน่วย: ล้านบาท

	การเปลี่ยนแปลง(+เพิ่ม-ลด)		
	2520-2519	2521-2520	2522-2521
<u>สินทรัพย์</u>			
เงินทุนสำรองตามกฎหมาย			
- ทุนที่รัฐบาลค้ำประกัน	- 57.734	+ 3.350	+ 76.321
- ทุนสามัญของบริษัทเงินทุนฯ	:	+ 11.107	+ 5.700
- อสังหาริมทรัพย์	- 14.916	- 11.856	+ 0.043
- หลักทรัพย์รัฐบาลไทย	+ 62.400	+ 183.477	+ 46.708
- เงินฝากที่ธนาคาร เกษตร และ สหกรณ์การ เกษตร	+ 50.582	+ 57.890	+ 160.271
- พันธบัตร การ เคหะแห่งชาติ	+ 1.002	+ 0.166	+ 4.534
<u>หนี้สินและทุน</u>			
เงินฝาก	+ 219.403	- 77.921	+ 83.487
เงินกู้ยืม	+ 182.992	+ 1,394.031	+ 2,809.070
หนี้สินอื่น ๆ	+ 114.196	+ 159.261	+ 65.769
บัญชีกำไรขาดทุน	- 27.539	+ 65.577	- 56.681
บัญชีจากสำนักงานใหญ่และสาขา	+ 429.479	+ 502.203	- 44.701
- เงินสำรองและกำไรจากสำนักงานใหญ่	- 28.795	- 8.074	+ 15.611
- เงินทุนนำ เข้าจากสำนักงานใหญ่	+ 77.922	+ 240.832	+ 289.613
- เงินสำรองอื่น ๆ	- 12.383	+ 4.284	+ 38.017

งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน

ประจำปี 2520

<u>แหล่งที่มาของเงินทุน</u>	หน่วย: ล้านบาท
เงินสดใหม่และเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยและที่ธนาคารอื่นๆ	0.647
การลงทุนในหลักทรัพย์ - หลักทรัพย์รัฐบาลไทย	24.907
- หลักทรัพย์อื่น ๆ	9.010
อสังหาริมทรัพย์อื่น ๆ	0.794
เงินทุนสำรองตามกฎหมาย - ทุนที่รัฐบาลค้ำประกัน	57.734
- อสังหาริมทรัพย์	14.916
เงินฝาก	219.403 •
เงินกู้ยืม	182.992 •
หนี้สินอื่น ๆ	114.196
บัญชีสำนักงานใหญ่และสาขา	429.479 •
เงินทุนนำเข้ามาจากสำนักงานใหญ่	<u>77.922</u>
	<u><u>1,132.000</u></u>
<u>การใช้ไปของเงินทุน</u>	
เครดิตธนาคารพาณิชย์ - ช้อลคั่วเงิน	284.594 •
- เงินให้กู้และเบิกเงินเกินบัญชี	569.614 •
ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์สำนักงาน	17.999
สินทรัพย์อื่น ๆ	64.437
บัญชีกำไรขาดทุน	40.194
เงินทุนสำรองตามกฎหมาย - หลักทรัพย์รัฐบาลไทย	62.400
- เงินฝากที่ธนาคาร เกษตรและสหกรณ์การ เกษตร	50.582
- พันธบัตร การ เคะแห่งชาติ	1.002
เงินสำรองและกำไรจากสำนักงานใหญ่	28.795
เงินสำรองอื่น ๆ	<u>12.383</u>
	<u><u>1,132.000</u></u>

ในปี 2520 เงินทุนส่วนใหญ่ได้จากการกู้ยืมจากสำนักงานใหญ่และสาขาอื่น ๆ ในต่างประเทศ เป็นจำนวน 429.479 ล้านบาท นอกจากนั้นยังได้เงินทุนจากเงินฝาก 219.403 ล้านบาท, เงินกู้ยืมจำนวน 182.992 ล้านบาท ส่วนการใช้เงินทุนนั้นส่วนใหญ่ ลงทุนไปในการให้สินเชื่อประเภทเงินกู้และเบิกเงินเกินบัญชี จำนวนถึง 569.614 ล้านบาท และซื้อหลักทรัพย์จำนวน 284.594 ล้านบาท ซึ่งเป็นธุรกิจหลักของธนาคารพาณิชย์ นอกจากนี้ ก็มีการซื้อสินทรัพย์อื่น ๆ และซื้อหลักทรัพย์เพื่อเป็นเงินลงทุนสำรองตามกฎหมาย

งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน
ประจำปี 2521

<u>แหล่งที่มาของเงินทุน</u>	หน่วย: ล้านบาท
เครดิตธนาคารพาณิชย์ - รับซื้อลดตั๋วเงิน	4.352
ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์สำนักงาน	4.029
บัญชีกำไรขาดทุน	72.038
เงินทุนสำรองตามกฎหมาย - อสังหาริมทรัพย์	11.856
เงินกู้ยืม	1,394.031 *
หนี้สินอื่น ๆ	159.261
บัญชีสำนักงานใหญ่และสาขา	502.223 *
เงินทุนนำเข้ามาจากสำนักงานใหญ่	240.832 *
สำรองอื่น ๆ	<u>4.284</u>
	<u><u>2,392.906</u></u>
 <u>การใช้ไปของเงินทุน</u> 	
เงินสดในมือและเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยและที่ธนาคารอื่นๆ	54.737
การลงทุนในหลักทรัพย์ - หลักทรัพย์รัฐบาล	5.192
- หลักทรัพย์อื่น ๆ	6.108
เครดิตธนาคารพาณิชย์ - เงินให้กู้และเบิกเงินเกินบัญชี	1,905.735 *
อสังหาริมทรัพย์อื่น ๆ	8.504
สินทรัพย์อื่น ๆ	70.645
เงินทุนสำรองตามกฎหมาย - ทุนที่รัฐบาลค้ำประกัน	3.350
- ทุนบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	11.107
- หลักทรัพย์รัฐบาลไทย	183.477
- เงินฝากที่ธนาคาร เกษตรและสหกรณ์การเกษตร	57.890
- พันธบัตรการเคหะแห่งชาติ	0.166
เงินฝาก	77.921
เงินสำรองและกำไรจากสำนักงานใหญ่	<u>8.074</u>
	<u><u>2,392.906</u></u>

ในปี 2521 เงินทุนส่วนใหญ่ได้จากการกู้ยืม จำนวน 1,394.031 ล้านบาท
นอกจากนี้ได้จากการกู้ยืมเงินจากสำนักงานใหญ่ และสาขาธนาคารในต่างประเทศ
502.223 ล้านบาท และเป็นเงินทุนนำเข้าจากสำนักงานใหญ่ จำนวน 240.832 ล้านบาท
ส่วนกำไรเงินทุนส่วนใหญ่ใช้ไปในการให้สินเชื่อประเภทเงินกู้และเบิกเงินเกินบัญชีจำนวน
1,905.735 ล้านบาท นอกนั้นใช้จ่ายไปในการซื้อหลักทรัพย์เพื่อเป็นเงินทุนสำรองตาม
กฎหมาย ประมาณ 255 ล้านบาท

งบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน ปี 2522

<u>แหล่งที่มาของเงินทุน</u>	หน่วย: ล้านบาท
หลักทรัพย์อื่น ๆ	23.489
ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์สำนักงาน	13.051
บัญชีกำไรขาดทุน	8.046
เงินฝาก	83.487 *
เงินกู้ยืม	2,809.070 *
หนี้สินอื่น ๆ	65.769
เงินสำรองและกำไรจากสำนักงานใหญ่	15.611
เงินทุนจากสำนักงานใหญ่	289.613 *
เงินทุนสำรองอื่น ๆ	38.017
	<u>3,346.153</u>
<u>การใช้ไปของเงินทุน</u>	
เงินสดในมือและเงินฝากที่ธนาคาร แห่งประเทศไทยและที่อื่น ๆ	55.102
หลักทรัพย์รัฐบาลไทย	23.303
เครดิตธนาคารพาณิชย์ - ช้อดคั่วเงิน	298.855 *
- เงินให้กู้และ เบิกเงินเกินบัญชี	2,514.193 *
อสังหาริมทรัพย์อื่น ๆ	0.845
สินทรัพย์อื่น ๆ	58.896
เงินทุนสำรองตามกฎหมาย - ทุนที่รัฐบาลค้าประกัน	76.321
- ทุนสามัญของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมฯ	5.700
- อสังหาริมทรัพย์	0.043
- หลักทรัพย์รัฐบาล	46.708
- เงินฝากที่ธนาคาร เกษตรและสหกรณ์การ เกษตร	160.271
- พันธบัตร การ เคหะแห่งชาติ	4.534
บัญชีกำไรขาดทุน	56.681
บัญชีสำนักงานใหญ่และสาขา	44.701
	<u>3,346.153</u>

ปี 2522 เงินทุนส่วนใหญ่ได้มาจากการกู้ยืม จำนวน 2,809.070 ล้านบาท จากเงินทุนนำเข้าจากสำนักงานใหญ่ 289.613 ล้านบาทและจากเงินฝาก 83.487 ล้านบาท การใช้เงินทุนนั้นส่วนใหญ่ใช้ไปในการให้สินเชื่อประเภทเงินกู้และเบิกเงินเกินบัญชี จำนวน 2,514.193 ล้านบาท และให้สินเชื่อประเภทซื้อหลักทรัพย์ จำนวน 298.855 ล้านบาท นอกจากนี้ก็ใช้เงินทุนไปซื้อหลักทรัพย์เพื่อเป็นเงินทุนสำรองตามกฎหมาย ประมาณ 293 ล้านบาท และชำระหนี้เงินกู้ยืมจากสำนักงานใหญ่และสาขา

จากการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงในงบดุลของธนาคารทั้ง 3 ปี พอสรุปโครงสร้างของแหล่งเงินทุนของสาขาธนาคารนานาชาติได้ว่า เงินทุนส่วนใหญ่ได้จากการกู้ยืมเงินฝาก และเงินทุนนำเข้าจากสำนักงานใหญ่และสาขา ส่วนทางการใช้เงินทุนหรือการจัดการลงทุนนั้น ส่วนใหญ่เป็นการให้สินเชื่อประเภทเงินกู้และเบิกเงินเกินบัญชี, รั้งซื้อหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นธุรกิจหลักของธนาคารพาณิชย์ นอกจากนั้นยังใช้จ่ายเงินทุนไปในการซื้อหลักทรัพย์ ซึ่งหลักทรัพย์ส่วนใหญ่ ชื้อมาเพื่อใช้เป็นเงินทุนสำรองตามกฎหมายกำหนด

จากบัญชีงบดุลของสาขาธนาคารนานาชาติจะแสดงฐานะหนี้สินอันเป็นแหล่งเงินทุนเพื่อใช้ในการดำเนินงาน และจำนวนสินทรัพย์ในงบดุลจะแสดงให้เห็นว่าสาขาธนาคารนานาชาติดำเนินการจัดการลงทุนไปอย่างไร จึงสามารถสรุปรายการใหญ่ ๆ ของบัญชีงบดุล ดังนี้

<u>สินทรัพย์</u>	<u>หนี้สิน</u>
1. เงินสดและเงินฝากในธนาคารอื่น ๆ	1. เงินฝาก
2. การลงทุนในหลักทรัพย์	2. เงินกู้ยืม
3. การให้กู้ยืมและให้สินเชื่อต่าง ๆ	3. หนี้สินอื่น ๆ
4. สินทรัพย์อื่น ๆ	4. เงินกองทุน
สินทรัพย์ทั้งสิ้น (1+2+3+4)	เท่ากับ
	หนี้สินทั้งสิ้นและทุน (1+2+3+4)

แหล่งที่มาของเงินทุนของธนาคารนานาชาติ

ก. การกู้ยืมของสาขานานาชาติหรือสาขานานาชาติต่างประเทศ อาจหา
ได้ 3 ทางคือ

1. กู้ยืมจากธนาคารต่างประเทศ
2. กู้ยืมจากธนาคารในประเทศ
3. กู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทย

1. การกู้ยืมจากธนาคารต่างประเทศ ได้แก่การที่ธนาคารในประเทศมีวงเงิน
เครดิตไว้กับธนาคารในต่างประเทศ และใช้วงเงินเครดิตนั้นเพื่อประโยชน์ในการหักบัญชี
ระหว่างประเทศ หรือเป็นการนำเงินเข้าประเทศเพื่อประโยชน์ในการกู้ยืมแก่กิจการ
ต่าง ๆ การกู้ยืมจากธนาคารต่างประเทศอาจกระทำได้ดังนี้

ก) เงินกู้หรือเบิกเงินเกินบัญชี (Loan or Overdraft) เป็นการกู้ยืม
เงินโดยตรง และมีสัญญาต่อกัน ซึ่งธนาคารในต่างประเทศจะกำหนดวงเงินไว้ให้ หรือถ้า
หากเป็นการกู้ยืมหลาย ๆ ประเภท ธนาคารในต่างประเทศก็อาจจะกำหนดวงเงินเครดิต
รวมทุกประเภทไว้

ข) REFINANCE ในการสั่งซื้อสินค้าเข้า เมื่อผู้ขายสินค้าในต่างประเทศ
ได้จัดส่งสินค้าตามที่ผู้ซื้อได้เปิดเช็คเตอร์ออฟเครดิตไป ก็จะทำตัวเงินตามเช็คเตอร์ออฟเครดิต
มาขอรับชำระเงินจากธนาคารตัวแทน ถ้าธนาคารผู้เปิดเช็คเตอร์ออฟเครดิตมีเงินฝาก ณ
ธนาคารตัวแทนไม่เพียงพอก็จะขอกู้ยืมในรูป REFINANCE จากธนาคารตัวแทนโดยมีวงเงิน
กู้ยืมและกำหนดระยะเวลากู้ยืมที่แน่นอน โดยมีข้อตกลงว่าให้ธนาคารตัวแทนจ่ายเงินตามตัว
เงินแก่ผู้ขายไปก่อน และธนาคารตัวแทนจะยังไม่หักบัญชีเงินฝากของธนาคารผู้เปิดเช็คเตอร์
ออฟเครดิต แต่จะตั้งธนาคารผู้เปิดเช็คเตอร์ออฟเครดิตเป็นลูกหนี้ จนกว่าจะครบกำหนดเวลา
ที่ตกลงให้ REFINANCE เช่น 180 วัน จึงจะหักบัญชีเงินฝากของธนาคารผู้เปิดเช็คเตอร์-
ออฟเครดิต พร้อมทั้งคิดดอกเบี้ยตามแต่อัตราดอกเบี้ยในต่างประเทศ

ค) PRE-EXPORT REFINANCING คือการที่ธนาคารพาณิชย์ในประเทศขอให้

ธนาคารต่างประเทศให้เครดิตแก่ธนาคาร เพื่อจะช่วยให้เหลือทางการเงินแก่ลูกค้าผู้ส่งออก
 ในกรณีที่สินค้าส่งจากต่างประเทศ บางครั้งลูกค้าผู้ส่งออกไม่มีเงินทุนเพียงพอต่อการจัดเตรียม
 สินค้าส่งไปยังต่างประเทศ ก็จะติดต่อกับธนาคารพาณิชย์ในประเทศ ขอกู้เงินหรือทำแพ็คเกจ
 เครดิต (Packing Credit) ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไม่มีเงินทุนเพียงพอหรือต้องการ
 คงเงินทุนไว้เพื่อใช้ในวัตถุประสงค์อื่น ก็จะติดต่อกเครดิตในรูปแบบ PRE-EXPORT REFINANCING
 โดยธนาคารต่างประเทศจะนำเงินเข้าบัญชีธนาคารพาณิชย์ในประเทศผู้ขอเครดิต จากนั้น
 ธนาคารพาณิชย์ในประเทศก็จะพิจารณาให้เครดิตแก่ลูกค้าผู้ส่งออก

2. การกู้ยืมจากธนาคารในประเทศได้แก่การกู้ยืมระหว่างธนาคารด้วยกัน
 ธนาคารที่ขาดแคลนเงินจะติดต่อกู้ยืมเงินจากธนาคารที่มีเงินเหลือ โดยคิดดอกเบี้ยตาม
 ดอกเบี้ยเงินกู้ระหว่างธนาคาร (Interbank rate)

การกู้ยืมเงินระหว่างธนาคารพาณิชย์ อาจกระทำในรูปแบบเงินฝากหรือเงินกู้ยืม
 โดยออกคำสัญญาใช้เงิน เป็นการให้กู้ยืมโดยมีความเชื่อถ้อยซึ่งกันและกันซึ่งมักจะไม่มีหลัก
 ประกันใด ๆ อัตราดอกเบี้ยระหว่างธนาคารมี 3 ประเภทดังนี้

ก) การกู้ยืมเพียงวันเดียว (Overnight Loan) เมื่อธนาคารเกิด
 ขาดดุลย์จากการหักบัญชีแต่ละวัน ก็จะกู้ยืมประเภทนี้เพื่อทดแทนฐานะเงินสดสำรอง

ข) ประเภทเรียกคืนได้ทันที (Call Loan) เป็นการกู้ยืมโดยไม่มี
 กำหนดระยะเวลาชำระคืน ผู้กู้จะต้องจ่ายคืนเงินกู้เมื่อผู้ให้กู้เรียกคืนหรือทางตาม ซึ่งผู้ให้
 กู้ต้องแจ้งให้ผู้กูทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 1 วัน

ค) การกู้ยืมโดยมีการกำหนดระยะเวลา เช่น 7 วัน, 15 วัน เป็นต้น
 อัตราดอกเบี้ยแล้วแต่จะตกลงกัน

3. การกู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทย สามารถกระทำได้ 2 ประการดังนี้

ก) การกู้ยืมโดยมีพันธบัตรรัฐบาลเป็นหลักประกัน โดยธนาคารพาณิชย์ขอ
 กู้เงิน จะต้องนำพันธบัตรรัฐบาล ไปจำนำไว้กับธนาคารแห่งประเทศไทย และออกคำสัญญา

ใช้เงินให้กับธนาคารแห่งประเทศไทย โดยธนาคารแห่งประเทศไทยจะเป็นผู้กำหนดอัตราดอกเบี้ยและระยะเวลาเงินกู้ ซึ่งโดยปกติมักจะให้กู้ยืมในอัตราร้อยละ 90 ของราคาที่ดินที่ตราไว้ในพันธบัตร

จำนวนเงินกู้ยืมนี้จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับฐานะสภาพคล่องของธนาคารในช่วงเวลานั้น กล่าวคือเมื่อธนาคารมีสภาพคล่องต่ำ เงินกู้ยืมประเภทนี้ก็จะสูง และทำนองเดียวกันในทางตรงกันข้าม

ข) การกู้ยืมจากธนาคารแห่งประเทศไทยโดยการขายลด (ช่วง) ⁺ตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งออก การอุตสาหกรรม การเกษตรและอื่น ๆ ตามที่รัฐบาลให้การส่งเสริม

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา สาขานาคารนานาชาติจะกู้ยืมเงินทุนส่วนใหญ่จากธนาคารต่างประเทศ เช่น กู้ยืมจากตลาดยุโรปคอลล่าร์ ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนขนาดใหญ่ ตลาดนิวยอร์ก, ตลาดเอเชียคอลล่าร์ โดยกู้ยืมจากธนาคารแม่ หรือสาขานาคารแม่ ในประเทศอื่น ๆ หรือจากธนาคารตัวแทนในต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะแหล่งเงินทุนภายในประเทศนี้มีอยู่จำกัดและสาขานาคารนานาชาติระดมเงินฝากได้น้อย เพราะไม่สามารถเปิดสาขาได้เช่นธนาคารจดทะเบียนในประเทศ สาขานาคารนานาชาติมีความถ่องตัวในการกู้ยืมจากธนาคารในต่างประเทศค่อนข้างสูง เพราะลักษณะของธนาคารนานาชาติย่อมมีสาขาหลายแห่งในหลาย ๆ ประเทศ จึงสามารถเปรียบเทียบต้นทุนของเงิน (Cost of Fund) ของเศรษฐกิจแต่ละประเทศได้ว่าการกู้ยืมจากแหล่งใดจึงจะเหมาะสมที่สุด

ตารางการกู้ยืมของสาขานาคารนานาชาติ แสดงไว้ในตารางที่ 3 ซึ่งวางเป็นรูปกราฟได้ดังนี้

ปริมาณเงินกู้ยืม (ล้านบาท)

เงินกู้ยืมจากต่างประเทศ

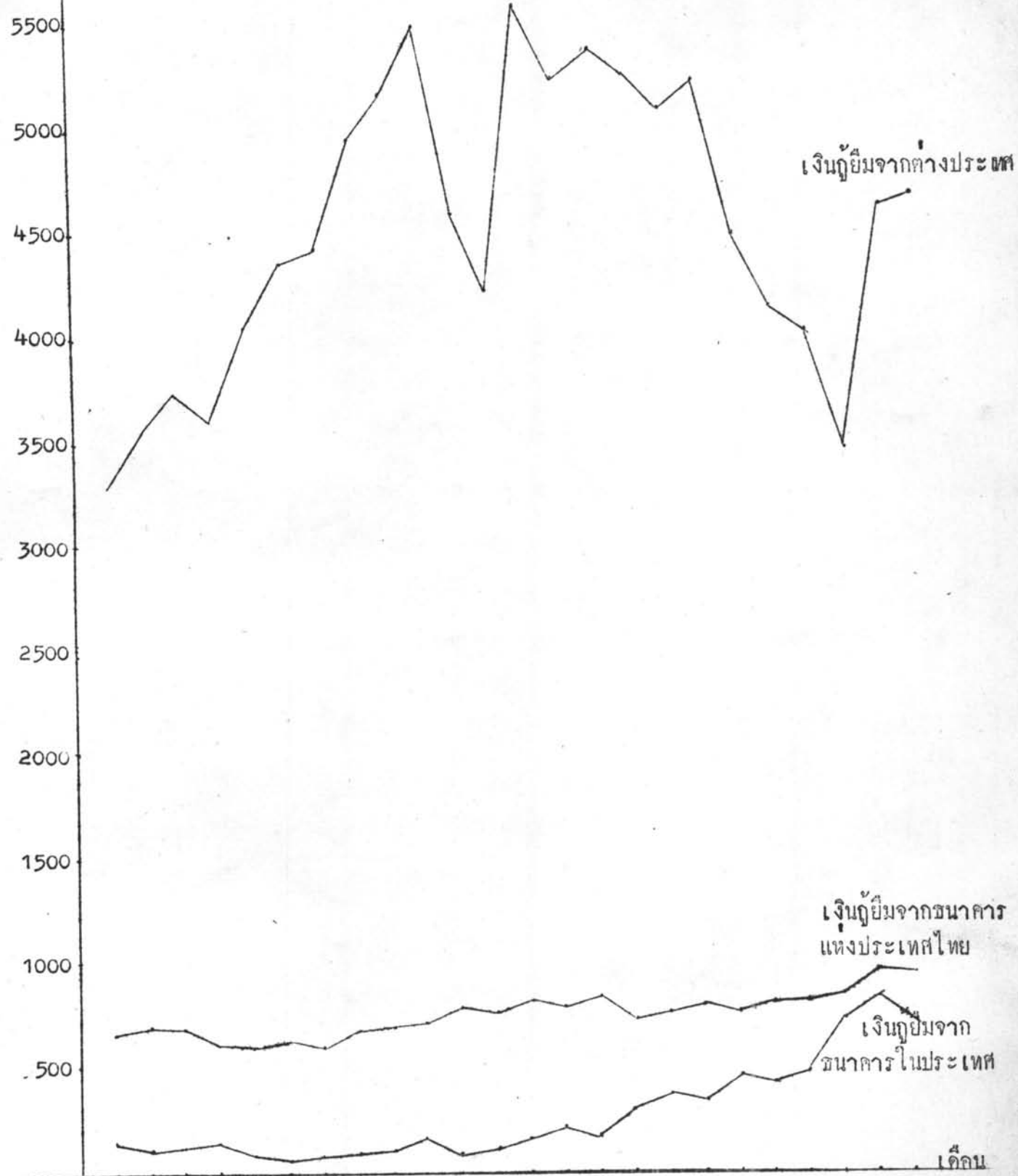
เงินกู้ยืมจากธนาคาร
แห่งประเทศไทย

เงินกู้ยืมจาก
ธนาคารในประเทศ

เดือน

๐ มค กพ มีค เมย พค มิย กรกฎาคม สค กย ตค พย ธค มค กพ มีค เมย พค มิย กรกฎาคม สค กย ตค พย ธค

2521 2522

ตารางที่ 3 เงินกู้ยืมของสาขาธนาคารนานาชาติ

ปี/เดือน	ธนาคารนานาชาติหรือธนาคารจดทะเบียน (ล้านบาท) ในต่างประเทศกู้ยืมจาก			
	ธนาคาร ต่างประเทศ (Y ₁)	ธนาคาร ในประเทศ (Y ₂)	ธนาคาร แห่งประเทศไทย (Y ₃)	รวม
2521/มกราคม	3,262.7	152.8	638.9	4,054.4
กุมภาพันธ์	3,559.3	123.3	645.4	4,328.0
มีนาคม	3,749.9	131.1	644.1	4,525.1
เมษายน	3,611.5	143.3	581.6	4,336.4
พฤษภาคม	4,019.8	094.6	576.7	4,691.1
มิถุนายน	4,332.0	068.4	608.3	5,010.7
กรกฎาคม	4,394.8	076.5	578.3	5,049.6
สิงหาคม	4,951.0	103.4	639.2	5,693.6
กันยายน	5,114.7	112.7	675.0	5,902.4
ตุลาคม	5,492.0	123.0	711.1	6,326.1
พฤศจิกายน	4,583.1	096.4	758.3	5,437.8
ธันวาคม	4,145.5	115.8	750.8	5,012.1

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ปี/เดือน	ธนาคารนานาชาติหรือธนาคารจดทะเบียน ในต่างประเทศที่ยืมจาก (ล้านบาท)			
	ธนาคาร ต่างประเทศ	ธนาคาร ในประเทศ	ธนาคาร แห่งประเทศไทย	รวม
2522/มกราคม	5,550.4	165.6	767.9	6,483.9
กุมภาพันธ์	5,127.3	227.8	788.5	6,143.6
มีนาคม	5,351.8	181.1	829.8	6,362.7
เมษายน	5,234.3	276.7	711.8	6,222.8
พฤษภาคม	5,046.5	345.2	750.0	6,141.7
มิถุนายน	5,185.3	310.6	767.8	6,263.7
กรกฎาคม	4,422.3	431.1	750.4	5,603.8
สิงหาคม	4,062.8	414.6	791.3	5,268.7
กันยายน	3,961.2	464.2	822.1	5,247.5
ตุลาคม	3,405.2	695.8	855.1	4,956.1
พฤศจิกายน	4,541.6	806.8	979.7	6,328.1
ธันวาคม	4,620.3	680.5	957.8	6,258.6

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

จากกราฟ ปริมาณการกั้มจากต่างประเทศ มีการเคลื่อนไหวขึ้นลงมาก (fluctuate) ในช่วงปี 2521 และ 2522 และในช่วงเวลาเดียวกันนี้เอง ปริมาณการกั้มของธนาคารแห่งประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก ส่วนปริมาณการกั้มจากธนาคารในประเทศ ค่อนข้างคงที่ในปี 2521 แต่เพิ่มสูงขึ้นบ้างในปี 2522 จึงเป็นที่น่าสนใจว่ามีปัจจัยทางเศรษฐกิจใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อปริมาณการกั้มของสาขาธนาคารนานาชาติ เช่น เมื่ออัตราดอกเบี้ยยุโรปคอลล่าร์ เคลื่อนไหวขึ้นลง จะมีผลอย่างไรต่อปริมาณการกั้มจากต่างประเทศของสาขาธนาคารนานาชาติ เป็นต้น ปัจจัยทางเศรษฐกิจเหล่านี้จะได้นำมากล่าวต่อไป

ก. เงิน ก

ข. เงินฝากของสาขาธนาคารนานาชาติ แยกประเภทได้ดังนี้.

1. เงินฝากจ่ายคืนเมื่อทวงถาม หรือเงินฝากเผื่อเรียก
2. เงินฝากประจำ
3. เงินฝากออมทรัพย์
4. เงินฝากอื่น ๆ ได้แก่ เงินฝากมัดจำ (Marginal Deposit),

เช็คที่ธนาคารค้ำประกันการจ่ายเงิน (Certified Cheques หรือ Cashier Cheques)

1. เงินฝากเผื่อเรียก (Demand Deposit) เป็นเงินฝากที่ผู้ฝากสามารถจะถอนเงินได้ทุกเวลาโดยผู้ฝากจะเปิดบัญชีกระแสรายวัน (Current Account) ไว้กับธนาคาร และสามารถเช็คโอนเงินในบัญชีของผู้ฝากให้ผู้อื่นได้ เงินฝากประเภทนี้ไม่มีอัตราดอกเบี้ยเป็นผลตอบแทน เพราะธนาคารถือว่า ธนาคารมีค่าใช้จ่ายในการให้บริการสูงอยู่แล้ว เช่น การพิมพ์เช็ค การลงบัญชีและแจ้งยอดเงินให้ลูกค้าทราบ เป็นต้น นอกจากนี้ธนาคารยังไม่สามารถนำเงินฝากประเภทนี้ไปใช้ประโยชน์ใดคั่งล่อง เช่น เงินฝากประจำ หรือ ออมทรัพย์ เพราะผู้ฝากเงินจะมาถอนเมื่อใดก็ได้ ดังนั้น เงินฝากเผื่อเรียกนี้ ธนาคารจะต้องสำรองเงินสดสำรองเพื่อการจ่ายคืนเป็นอัตราส่วนที่สูง กว่าเงินฝากประเภทอื่น

2. เงินฝากประจำ (Time Deposit) เป็นเงินฝากที่มีการกำหนดระยะเวลาอดเงินให้แน่นอนลงไป เช่น 3 เดือน, 6 เดือน, 1 ปี เป็นต้น อัตราดอกเบี้ยเงินฝากมีหลายอัตราขึ้นอยู่กับระยะเวลาการฝากเงิน เช่น เงินฝากประจำ ระยะเวลา 1 ปีขึ้นไป อัตราดอกเบี้ย 13% ต่อปี แต่ถ้าฝากประจำตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป คิดอัตราดอกเบี้ย 14% ต่อปี เป็นต้น สำหรับรายละเอียดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากตามระยะเวลานั้น ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 4 ในบางครั้งผู้ฝากอาจจะถอนเงินฝากประเภทนี้ก่อนกำหนดระยะเวลาที่ตกลงกันไว้ ธนาคารก็จะคิดดอกเบี้ยให้ลดลงตามส่วนของระยะเวลา

เมื่อผู้ฝากตกลงเปิดบัญชีเงินฝากประจำกับธนาคาร ธนาคารก็จะมอบสมุดบัญชีฝากประจำ หรือ ใบรับฝากประจำ (Certificate of Deposit) ให้ลูกค้าไว้เป็นหลักฐาน โดยจะมีการระบุวันที่ฝากเงินจากผู้ใด จำนวนเงินเท่าใด ซึ่งถ้าเป็นใบรับฝากประจำก็จะมีการระบุวันครบกำหนด และ อัตราดอกเบี้ยตามระยะเวลาที่ได้ตกลงกันไว้

เงินฝากประเภทนี้ ธนาคารสามารถจะนำเงินฝากนี้ไปหาผลประโยชน์ได้โดยสะดวก

3. เงินฝากออมทรัพย์ (Saving Deposit) เป็นเงินฝากที่ผู้ฝากได้รับดอกเบี้ยเป็นผลตอบแทน เช่น เกี่ยวกับเงินฝากประจำ เงินฝากประเภทนี้จะช่วยส่งเสริมผู้ฝากเงินรายย่อย ให้ฝากเงินจำนวนน้อยและผู้ฝากสามารถถอนเงินฝากได้สะดวกกว่าการฝากประจำ สำหรับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภทนี้ จะมีอัตราเดียว ปัจจุบันได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยประเภทออมทรัพย์นี้ไว้ร้อยละ 9 ต่อปี เมื่อลูกค้าเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารจะออกสมุดบัญชีฝากไว้ให้ เมื่อจะถอนเงินลูกค้าจะต้องนำสมุดมาด้วยทุกครั้งไป

4. เงินฝากอื่น ๆ เช่น เงินฝากมัดจำ (Marginal Deposits) ได้แก่ เงินมัดจำที่ธนาคาร เรียกให้ลูกค้าผู้ขอใช้บริการ เปิดเลตเตอร์ออฟเครดิต นำเงินมาฝากเป็นมัดจำไว้กับธนาคารจำนวนหนึ่ง เช่น 20% ของจำนวนเงินที่ประสงค์จะเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิต

ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันการออกเช็คหรือฟัคนอติ และ เมื่อชำระหนี้ค่าสินค้าเสร็จสิ้น ธนาคารก็จะจ่ายเงินมัดจำคืนแก่ผู้ฝาก หรืออาจตัดเงินฝากมัดจำนี้เพื่อชำระหนี้ค่าสินค้าส่วนหนึ่งก็ได้

เงินฝากประเภทธนาคาร คำประกันการจ่ายเงิน (Certified Cheques หรือ Cashier's cheques) ได้แก่ เช็คที่ธนาคาร คำประกันการจ่ายเงินของผู้ฝาก ว่า เมื่อผู้ได้รับเช็คหรือกราฟ มาขอขึ้นเงินจากธนาคาร จะได้รับเงินส่วนนั้นแน่นอน ในทางปฏิบัติเมื่อผู้ฝากมีบัญชีเงินฝากกับธนาคารและได้มาติดต่อกขอให้ธนาคารออกเช็คเช็คหรือ กราฟ จำนวนหนึ่ง ธนาคารก็จะกันเงินส่วนนั้นออกจากบัญชีเงินฝากของผู้ฝาก เพื่อเตรียมไว้จ่ายแก่ผู้มาขอขึ้นเงินตามเช็คหรือกราฟเท่านั้น

นอกจากนี้ สาขาธนาคารนานาชาติยังสามารถรับฝากเงินตราต่างประเทศได้ เช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศ ในอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าปกติตามแต่ตกลงกัน เงินตราต่างประเทศดังกล่าวจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินว่าเป็นเงินตราต่างประเทศที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องขายเงินนั้นภายในระยะเวลา 7 วัน นับแต่ที่ได้มา เงินฝากที่เป็นเงินตราต่างประเทศในสาขาธนาคารนานาชาตินั้นมักจะเป็นการฝากเงินโดยสถานทูตต่างประเทศ

ปริมาณเงินฝาก ของสาขาธนาคารนานาชาติ มิได้มีแนวโน้มสูงขึ้น ดังได้แสดงไว้ในตารางที่ 4 และ รูปกราฟ ยอดเงินฝากประจำมีจำนวนสูงกว่ายอดเงินฝากประเภทอื่น ๆ การบริการด้านรับเงินฝากของธนาคารนานาชาติจำแนกตามชนิดของผู้ฝากได้ดังนี้

1. บุคคลหรือนิติบุคคลที่มีสัญชาติไทย
2. บุคคลหรือนิติบุคคลที่มีสัญชาติ เช่นเดียวกับสาขาธนาคารนานาชาติ
3. บุคคลหรือนิติบุคคลที่มีสัญชาติอื่น ๆ

ตารางที่ 4 เงินฝากของสาขานาการนานาชาติ

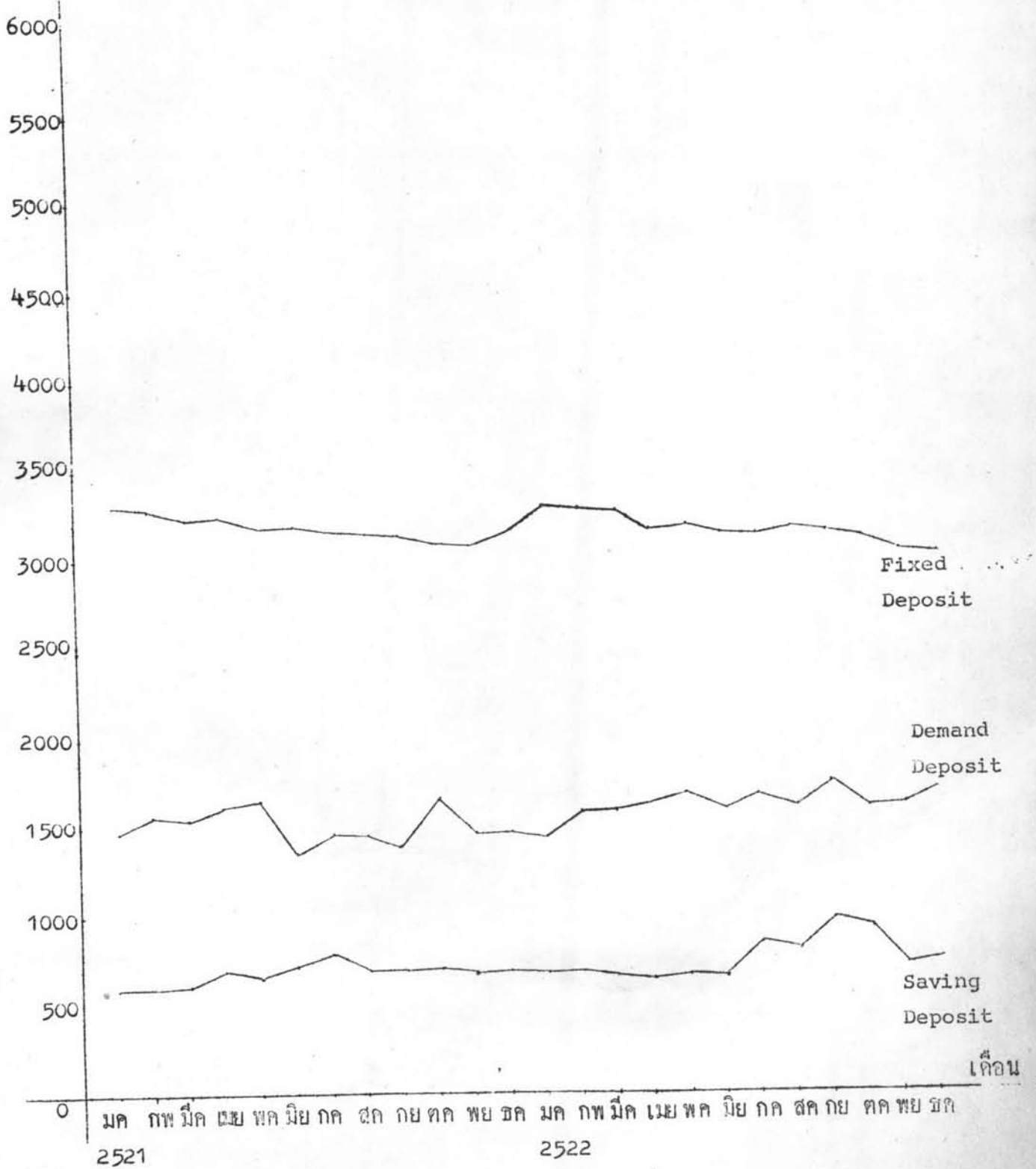
(ล้านบาท)

2521	เงินฝาก	2522	เงินฝาก
มค.	5,409.9	มค.	5,487.9
กพ.	5,461.2	กพ.	5,585.9
มีค.	5,343.0	มีค.	5,570.1
เมย.	5,472.7	เมย.	5,468.6
พค.	5,478.2	พค.	5,630.6
มิย.	5,241.8	มิย.	5,439.5
กค.	5,398.2	กค.	5,721.0
สค.	5,292.9	สค.	5,564.1
กย.	5,193.9	กย.	5,865.0
ตค.	5,451.9	ตค.	5,649.4
พย.	5,234.8	พย.	5,410.8
ธค.	5,349.3	ธค.	5,492.2

- ปริมาณเงินฝากนี้ไม่รวมเงินมัดจำ (marginal Deposit), เช็คที่ธนาคารค้ำประกันการจ่ายเงิน (Certified Cheques and Cashier Cheques)

- ที่มา : รายงานประจำเดือน ธนาคารแห่งประเทศไทย

ปริมาณเงินฝาก (ล้านบาท)

กราฟแสดงเงินฝากของสาขานาคารานาชาติในช่วงปี 2521 และ 2522

ในช่วงปี 2520 - 2522 ปริมาณเงินฝากของสาขาธนาคารนานาชาติ เป็นเพียง 1 ใน 30 ของปริมาณเงินฝากของธนาคารจดทะเบียนในประเทศ สาขาธนาคารนานาชาติในประเทศไทยระดมเงินฝากได้น้อย สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากการควบคุมการเปิดสาขาของธนาคารนานาชาติ ซึ่งมีสำนักงานใหญ่และสาขาในประเทศไทยรวม 20 แห่ง ในขณะที่จำนวนธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศ ทั้งสำนักงานใหญ่และสาขา ณ. สิ้นปี 2522 มีจำนวนถึง 1,363 สำนักงาน อัตราการเจริญเติบโตของปริมาณเงินฝากของสาขาธนาคารนานาชาติ ปรากฏดังนี้

ปี	ปริมาณเงินฝาก (ล้านบาท)	อัตราการเจริญเติบโต (%)
2518	4,645.8	
2519	4,788.6	3.07
2520	5,360.8	11.95
2521	5,349.3	(0.22)
2522	5,492.2	2.67

- ปริมาณเงินฝากนี้ไม่รวมเงินมัดจำ (marginal Deposit), เช็คที่ธนาคารรับประกันการจ่ายเงิน (Certified Cheques and Cashier Cheques)

ที่มา : รายงานประจำเดือน ธนาคารแห่งประเทศไทย

✓ จากอัตราการเจริญเติบโตของเงินฝากของสาขาธนาคารนานาชาติหรือสาขาธนาคารต่างประเทศมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น อาจเป็นไปได้ว่า ธนาคารนานาชาติหรือสาขาธนาคารต่างประเทศในประเทศไทยมีคู่แข่งสนใจต่อแหล่งเงินทุนที่ได้จากเงินฝากในประเทศ ทั้งนี้เหตุผลส่วนหนึ่งย่อมมาจากการถูกควบคุมมิให้เปิดสาขาของธนาคารนานาชาติ จึงไม่สามารถแข่งขันในเรื่องการระดมเงินฝากกับธนาคารจดทะเบียนในประเทศ

แสดงให้เห็นว่า กฎหมายการคุ้มครองการเปิดสาขาของธนาคารต่างประเทศมีผลต่อปริมาณเงินฝากของสาขานานาชาติหรือสาขานานาชาติต่างประเทศ

เนื่องจากกฎหมายของประเทศ มิใช่ตัววิเคราะห์เชิงปริมาณจึงไม่สามารถประเมินเป็นตัวเลขวิเคราะห์ได้ อย่างไรก็ตาม มีปัจจัยหลายอย่างที่มีอิทธิพลต่อแหล่งเงินทุนที่เป็นเงินฝากของธนาคารนานาชาติ เช่น อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก, อัตราดอกเบี้ยตัวเงินคั่ง, ปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศโดยการถือหุ้น เป็นต้น

ก. เงิน
ข. เงินฝาก

56

ก. หนังสืออื่น ๆ เป็นรายการเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ อันเนื่องมาจากการดำเนินงานของธนาคารได้แก่

- บัญชีค่าใช้จ่ายค้างจ่ายต่าง ๆ เช่น ค่าภาษีค้างจ่าย ดอกเบี้ยเงินฝากประจำค้างจ่าย เป็นต้น

- เงินมัดจำต่าง ๆ เช่น เงินมัดจำการออกหนังสือค้ำประกัน เงินมัดจำญวนแจตู้โทรศัพท์ เป็นต้น

- เงินสะสมของพนักงาน เป็นเงินที่ธนาคารหักจากเงินเดือนพนักงานสะสมไว้ และจะจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อลาออกจากงาน

ง. แหล่งเงินทุนของสาขาธนาคารนานาชาติ อีกประเภทหนึ่ง คือ เงินกองทุนสาขาของธนาคารนานาชาติต้องดำรงเงินกองทุนตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งได้กำหนดอัตราส่วนเงินกองทุนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.5 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น ทั้งนี้กฎหมายได้ระบุสินทรัพย์ต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นเงินกองทุน

1. เงินนำเข้ามาจากสำนักงานใหญ่หรือสาขาอื่น นอกประเทศไทยของสาขาธนาคารต่างประเทศ
2. เงินสำรองต่าง ๆ แต่ไม่รวมถึงเงินสำรองสำหรับการลดค่าของสินทรัพย์ และเงินสำรองเพื่อการชำระหนี้ หรือ
3. เงินกำไรสุทธิแต่ละงวด การบัญชีของสาขาอื่นใดโอนเป็นส่วนหนึ่งของสำนักงานใหญ่แล้วและไม่ต้องส่งออก ทั้งนี้เมื่อหักผลขาดทุนที่เกิดขึ้นในทุกงวดการบัญชีออกแล้ว

1. เงินนำเข้ามาจากสำนักงานใหญ่หรือสาขาอื่นนอกประเทศไทย ของสาขาธนาคารต่างประเทศ หมายถึง เงินทุนที่นำเข้ามาเพื่อการตั้งธนาคารหรือเพื่อเพิ่มสัดส่วนของเงินกองทุนซึ่งอาจนำเข้ามาจากสำนักงานใหญ่ของสาขาธนาคารต่างประเทศ หรือสาขาอื่นนอกประเทศไทยของสาขาธนาคารต่างประเทศนั้น แต่เดิมการจัดตั้งสาขาธนาคารต่างประเทศมิได้มีการกำหนดให้แน่นอนว่าจะต้องนำเข้ามาเท่าใด แต่ในปัจจุบันเนื่องจากกฎหมายของประเทศไทยมิได้สนับสนุนให้ธนาคารต่างประเทศเปิดสาขาธนาคารพาณิชย์ขึ้นใหม่ใน

ประเทศ ดังนั้นสาขาธนาคารต่างประเทศที่ขออนุญาตเปิดดำเนินการขึ้นใหม่ ก็อาจถูกกำหนดเงินทุนนำเข้าขั้นต่ำ ทั้งนี้เพื่อความมั่นคงของธนาคารที่จัดตั้งขึ้นใหม่ เช่น สาขาธนาคารนานาชาติรายล่าสุดที่เปิดดำเนินการในปี 2520 คือ ธนาคารยูโรเปียนเอเซีย จำกัด ได้ถูกกำหนดให้นำเงินทุนนี้เข้ามาไม่ต่ำกว่า 100 ล้านบาท ภายในระยะเวลา 2 ปี โดยในวันเปิดดำเนินการต้องนำเงินเข้ามาและดำรงเป็นสินทรัพย์ตามที่กำหนดไม่น้อยกว่า 50 ล้านบาท

2. เงินสำรองต่าง ๆ แต่ไม่รวมถึงเงินสำรองสำหรับการลดค่าของสินทรัพย์ และเงินสำรองเพื่อการชำระหนี้ หมายถึง เงินสำรองตามกฎหมาย เงินสำรองทั่วไป เงินสำรองเพื่อขยายกิจการ เป็นต้น เงินสำรองตามกฎหมายนั้นได้แก่ หน้าที่รัฐบาล กำประกันเงินต้นและดอกเบี้ย, หน้าที่ของบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรม, หลักทรัพย์รัฐบาล, เงินฝากที่ธนาคาร เกษตรและสหกรณ์การ เกษตรและพันธบัตรการ เกษะแห่งชาติ โดยปกติธนาคารแห่งประเทศไทยมีได้กำหนดบังคับให้สาขาธนาคารนานาชาติจะต้องถือหลักทรัพย์แต่ละประเภทเป็นจำนวนแน่นอนลงไป จะถือหลักทรัพย์ประเภทใดก็ได้ แต่สำหรับเงินฝากที่ธนาคาร เกษตรและสหกรณ์การ เกษตร ได้มีการกำหนดไว้ให้ถือเป็นจำนวนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 13 ของเงินฝากเมื่อสิ้นปีที่ผ่านมา

เงินสำรองเพื่อลดค่าสินทรัพย์ เช่น สำรองค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ต่าง ๆ สำรองหนี้สูญ เหล่านี้ตั้งขึ้นเพื่อจะลดค่าของสินทรัพย์ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงทางบัญชี ไม่ถือว่าเป็นส่วนของเงินกองทุน และเงินสำรองเพื่อการชำระหนี้ต่าง ๆ เช่น เงินสำรองที่กั้นไว้เพื่อชำระค่าภาษี ดอกเบี้ย หรือค่าใช้จ่ายค้างจ่าย เงินจำพวกนี้ก็ไม่ได้ถือว่าเป็นเงินกองทุน

3. เงินกำไรสุทธิแต่ละงวดการบัญชีของสาขาอันได้โอนเป็นส่วนของสำนักงานใหญ่แล้วและไม่ต้องส่งออก ทั้งนี้เมื่อหักผลขาดทุนที่เกิดขึ้นในทุกงวดการบัญชีออกแล้ว หมายถึงกำไรทางการประกอบธุรกิจคงเหลือยกมาจากงวดก่อน บวกด้วยผลกำไรหรือหักด้วยผลขาดทุนในงวดปัจจุบันของสาขาธนาคารนานาชาติและเป็นเงินกำไรในส่วนที่มีต้องส่งออกนอกประเทศ จึงรวมถือเป็นส่วนหนึ่งของเงินกองทุน

การกำหนดสัดส่วนของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้นของธนาคารพาณิชย์ย่อมเป็นมาตรการที่สำคัญ และมีผลทำให้สาขาธนาคารนานาชาติ ต้องยึดถือปฏิบัติตามเป็นหลักสำคัญ สำหรับปัจจัยทางเศรษฐกิจอื่น ๆ จึงไม่มีอิทธิพลใด ๆ โดยตรงต่อปริมาณเงินกองทุนของสาขาธนาคารนานาชาติ แต่อาจจะมีผลต่อชนิดของหลักทรัพย์ที่ถือเป็นเงินกองทุน กล่าวคือ อัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน (Rate of Return on Investment) ที่แตกต่างกันไปตามชนิดของหลักทรัพย์ อาจทำให้สัดส่วนของหลักทรัพย์แต่ละชนิดที่ถือเป็นเงินกองทุนในวงจรระยะเวลาหนึ่ง ๆ เปลี่ยนแปลงไป แต่ปริมาณเงินกองทุนรวมย่อมไม่ต่ำกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดและไม่สูงเกินไป เพราะเงินจำนวนนี้มีโอกาสหากำไรได้น้อย ✓

การจัดการลงทุนของธนาคารนานาชาติ

โดยธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ หมายความว่า การประกอบธุรกิจประเภทรับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม หรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้ และใช้ประโยชน์จากเงินนั้นในทางใดทางหนึ่งหรือหลายทาง เช่น

- ก. ให้สินเชื่อ
- ข. ซื้อ ขาย ตัวแลกเปลี่ยนหรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด
- ค. ซื้อขายเงินปรัวรรคต่างประเทศ

นอกจากนี้ยังคำเป็นธุรกิจอันเกี่ยวเนื่องจากธนาคารพาณิชย์ เช่น การเรียกเก็บเงินตามตั๋ว การรับอ่าวัดตัวเงิน การรับรองตัวเงิน การออกเช็คเตอร์ออฟเฟรดิต หรือการค้าประกันต่าง ๆ

สาขาธนาคารนานาชาติได้ประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ข้างต้นทุกประการ และได้รับผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ การจัดการลงทุนของสาขาธนาคารนานาชาติเมื่อวิเคราะห์ตามงบดุล สามารถแยกประเภทได้ดังนี้.-

1. เงินสดในมือและเงินฝากที่ธนาคารอื่น ๆ

เงินสดในมือ ได้แก่เงินสดส่วนที่สาขาธนาคารนานาชาติค้างไว้เพื่อ
การใช้จ่ายในการดำเนินงานแต่ละวัน และจะค้างไว้ให้เพียงพอแก่ความจำเป็นเท่านั้น
อัตราการค้าเงินสดในมือต่อปริมาณเงินฝากนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะเป็นผู้กำหนด
การถือเงินส่วนนี้ไว้ ตามแต่ภาวะเศรษฐกิจ กล่าวคือ เมื่อเศรษฐกิจซบเซา ก็จะกำหนด
อัตราส่วนนี้ให้สูงขึ้น หรือเมื่อเห็นว่ากิจการธนาคารมั่นคงก็ก็จะกำหนดอัตราส่วนนี้ให้ลดลง
ทั้งนี้สาขาธนาคารนานาชาติต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งปัจจุบันได้กำหนดให้ค้างเงินสด
สำรองได้ไม่เกินร้อยละ 2.5 ของยอดรวมเงินฝากทั้งหมดของสาขาธนาคารนานาชาติ
โดยให้คำนวณโดยเทียบกับเงินฝากเฉลี่ยในสัปดาห์ก่อน

การค้าเงินสดในมือของสาขาธนาคารนานาชาติ

สิ้นระยะ	เงินสดในมือ (ล้านบาท)	ปริมาณเงินฝาก (ล้านบาท)	อัตราส่วนเงินสดในมือ ต่อเงินฝาก(%)
2521 มี.ค.	69.3	5,518.1	1.26
มิ.ย.	62.7	5,440.4	1.15
ก.ย.	66.3	5,356.7	1.24
ธ.ค.	66.7	5,582.2	1.19
2522 มี.ค.	69.7	5,837.1	1.19
มิ.ย.	62.1	5,652.4	1.10
ก.ย.	62.7	6,137.1	1.02
ธ.ค.	73.4	5,774.1	1.27

เงินฝากที่ธนาคารอื่น ได้แก่ การที่สาขาธนาคารนานาชาติมีเงินฝากไว้กับ
ธนาคารอื่น ทั้งในและนอกประเทศ นอกจากนี้ยังต้องมีเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย
ตามกฎหมายกำหนด

เงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยนั้น ธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคารจะต้อง
เปิดบัญชีเงินฝากไว้ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อใช้เป็นเงินสวดสำรองตามกฎหมาย
ตามอัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด โดยอาจถือเอาหลักทรัพย์รัฐบาลไทย หรือ
หลักทรัพย์อื่นที่ปราศจากภาระผูกพันเป็นส่วนหนึ่งของเงินสวดสำรองนั้น ปัจจุบันสาขา
ธนาคารนานาชาติต้องค้ำประกันเงินสวดสำรองในอัตราร้อยละ 7 ของยอดเงินฝากทั้งหมด
โดยต้องเป็นเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 2 ของยอดเงินฝาก
ทั้งหมด

นอกจากสาขาธนาคารนานาชาติจะต้องค้ำประกันเงินสวดสำรองตามจำนวนที่กฎหมาย
กำหนดโดยฝากไว้ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยทั้งจำนวนแล้วนั้น ยังต้องมีเงินฝากที่ธนาคาร
แห่งประเทศไทยให้เพียงพอที่จะชำระหนี้การหักบัญชีระหว่างธนาคารที่สำนักหักบัญชี
(Clearing House)

เงินฝากที่ธนาคารในประเทศนั้น สาขาธนาคารนานาชาติจะต้องเปิดบัญชีไว้กับ
ธนาคารพาณิชย์อื่นในประเทศหนึ่งเพื่อประโยชน์ในการหักบัญชีระหว่างธนาคาร และเพื่อ
ประโยชน์ในการกู้ยืมเงินระหว่างกัน

เงินฝากที่ธนาคารในต่างประเทศ คือ เงินฝากที่เป็นเงินตราต่างประเทศ
ฝากไว้ ณ ธนาคารตัวแทนในต่างประเทศ (Correspondent Bank), ธนาคารแม่
หรือสาขาธนาคารแม่ในประเทศอื่น ๆ ซึ่งโดยปกติ สาขาธนาคารนานาชาติจะมีเงินฝาก
ไว้กับธนาคารในต่างประเทศหลาย ๆ แห่งในสกุลเงินต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำเนิน
ธุรกิจต่างประเทศ, การค้าระหว่างประเทศทั้งสั่งสินค้าเข้าและสั่งสินค้าออก, การโอน
เงินระหว่างประเทศ, การซื้อขายเงินตราต่างประเทศและในบางครั้งให้ธนาคารใน
ต่างประเทศหาผลประโยชน์ให้จากเงินฝากที่คงเหลือในบัญชี

การคำนวณเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย

สิ้นระยะ	เงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ล้านบาท)	ปริมาณเงินฝาก (ล้านบาท)	อัตราส่วนเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยต่อปริมาณเงินฝาก (%)
2521 มี.ค.	410.0	5,518.1	7.43
มิ.ย.	351.8	5,440.4	6.47
ก.ย.	232.4	5,356.4	4.34
ธ.ค.	241.9	5,582.2	4.33
2522 มี.ค.	252.9	5,837.1	4.33
มิ.ย.	243.8	5,652.4	4.31
ก.ย.	144.8	6,137.1	2.36
ธ.ค.	176.4	5,774.1	3.06

2. การให้กู้ยืมและให้สินเชื่อต่าง ๆ เป็นธุรกิจหลักของสาขาธนาคารนานาชาติ แบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้.-

ก. เบิกเงินเกินบัญชี (Overdraft) เป็นการให้กู้ยืมโดยธนาคารยินยอมให้ลูกค้าเบิกเงินเกินจากเงินฝากของลูกค้าในบัญชีกระแสรายวัน ซึ่งอาจแบ่งเป็นประเภทชั่วคราว ไม่มีสัญญา โดยขอเบิกเงินเกินบัญชีในระยะสั้น ๆ และประเภทวงเงินประจำ มีสัญญาและกำหนดระยะเวลา ผู้ขอเบิกเงินเกินบัญชีจะสามารถใช้เช็คจ่ายเงินภายในวงเงินที่ได้รับอนุมัติจากธนาคาร และอาจนำเงินฝากเข้าบัญชีเพื่อลดยอดหนี้เบิกเงินเกินบัญชี ธนาคารจะคิดดอกเบี้ยตามระยะเวลาและจำนวนเงินที่ลูกค้าได้เบิกเงินเกินบัญชีไป

ระยะเวลาในการให้วงเงินเบิกเงินเกินบัญชี มักมีอายุไม่เกิน 1 ปี และถ้าเป็นลูกค้าที่ดีก็จะให้ต่ออายุสัญญามีค่อปี

ข. เงินกู้ (Loan) เป็นเงินที่ธนาคารให้ลูกค้ากู้ยืมไปเป็นจำนวนหนึ่ง โดยมีกำหนดชำระคืนที่แน่นอน ซึ่งอาจจะเป็นการชำระครั้งเดียวหรือเป็นงวด ๆ ก็ได้ การให้กู้ยืมแก่ลูกค้าจะมีการทำสัญญาเงินกู้ระหว่างธนาคารและลูกค้า ซึ่งจะระบุอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ตามแต่ละตกลงกัน

ระยะเวลาเงินกู้ มีทั้งระยะสั้นไม่เกิน 1 ปี และระยะยาวเกินกว่า 1 ปี ผู้ชดกู้ระยะยาวส่วนมากจะนำไปลงทุนในทรัพย์สินถาวร เช่น ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง เครื่องจักร เป็นต้น

ค. การซื้อลดตั๋วเงิน (Bill Discount) คือการที่ลูกค้านำตั๋วเงินมาขายลดให้แก่ธนาคารก่อนที่ตั๋วเงินนั้นจะถึงกำหนดชำระ โดยธนาคารจะลดดอกเบี้ยหรือหักส่วนลดตามระยะเวลา

ตั๋วเงินที่ธนาคารรับซื้อลด อาจจำแนกได้เป็น 2 ประเภท

1) ตั๋วเงินในประเทศ (Domestic Bills) คือตั๋วเงินซึ่งเกิดจากการค้าขายภายในประเทศ ซึ่งอาจแบ่งได้ 3 ประเภทคือ

ก. จำนำสินค้า (Key Loan) ได้แก่ การที่ธนาคารรับซื้อตั๋วเงินจากลูกค้าโดยที่ลูกค้านำเอาสินค้าไปจำนำไว้ที่คลังสินค้าของธนาคาร หรือการที่ธนาคารรับซื้อตั๋วเงินที่มีใบประทวนสินค้าของลูกค้าที่ได้นำมาฝากไว้ที่คลังสินค้าอื่นมาเป็นประกัน

ข. การให้เงินล่วงหน้า (Advance Payment) หมายถึง ธนาคารรับซื้อตั๋วเงินจากลูกค้าโดยไม่มีหลักประกันใด ในบางครั้งลูกค้าอาจจะมอบสิทธิการรับเงินตามสัญญาต่าง ๆ ให้ธนาคารรับแทน หรืออาจเป็นลูกค้าส่งออกของไปซื้อสินค้าเพื่อส่งออกโดยมอบเช็คไม่ลงวันที่ไว้ให้ธนาคาร เมื่อส่งสินค้าลงซื้อแล้ว จึงนำเอกสารนั้นมาขายให้ธนาคาร ธนาคารก็จะคิดหักเงินต้นที่ขอรับล่วงหน้าไปก่อนพร้อมดอกเบี้ยจากลูกค้า

ก. การขายลดเช็ค (Cheques Discounted) หมายถึง การที่ธนาคารรับซื้อเช็คที่ลงวันที่ล่วงหน้า ซึ่งอาจจะมีผู้ค้ำประกันหรือไม่มีผู้ค้ำประกันก็ได้ โดยปกติแล้วธนาคารจะรับซื้อเช็คการค้าที่ถูกค้ำไว้รับจากการขายสินค้า

2) **ตั๋วเงินต่างประเทศ (Foreign Bills)** คือตั๋วเงินซึ่งเกิดจากการค้าระหว่างประเทศอาจแยกเป็น 2 ประเภทคือ

ก. **ตั๋วเงินค่าสินค้าที่ส่งออก (Export Bills)** คือ ตั๋วเงินที่พ่อค้าผู้ส่งออกในประเทศไทย ตั้งผู้ซื้อสินค้าในประเทศให้จ่ายเงิน

ข. **ตั๋วเงินค่าสินค้าที่สั่งเข้า (Import Bills)** คือ ตั๋วเงินที่ผู้ขายสินค้าในต่างประเทศสั่งให้ผู้ซื้อสินค้าในประเทศไทย ให้จ่ายเงินตามตัวนั้น

ง. การออกหนังสือค้ำประกัน ได้แก่ การที่ธนาคารยอมเข้าผูกพันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายหนี้ของบุคคลหรือนิติบุคคลที่ธนาคาร ค้ำประกันให้ การชดใช้ดังกล่าวจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลหรือนิติบุคคลที่ธนาคาร ค้ำประกันให้ นั้นไม่ปฏิบัติตามสัญญา การออกหนังสือค้ำประกันนี้ธนาคารจะได้รับผลตอบแทนเป็นค่าธรรมเนียม ตัวอย่างการค้ำประกันดังกล่าว เช่น การค้ำประกันสัญญารับเหมาก่อสร้าง การค้ำประกันคนเข้าเมือง เป็นต้น ในการออกหนังสือค้ำประกันบางครั้งธนาคารอาจเรียกเงินมัดจำ หรือหลักทรัพย์อื่น ๆ เพื่อเป็นประกันในการออกหนังสือค้ำประกันดังกล่าว

จ. **การอาวัลตั๋วเงิน (Aval)** ได้แก่ การที่ธนาคารรับประกันต่อผู้รับตั๋วเงินว่าจะได้รับเงินตามจำนวนที่ระบุในตั๋วเงิน การอาวัลตั๋วส่วนมากเกิดจากการซื้อขายสินค้า เช่น ซืื่อน้ำมัน ผู้ขายน้ำมันจะให้ผู้ซื้อออกตั๋วสัญญาใช้เงิน ความระยะเวลาที่ได้ตกลงกันไว้ และให้ธนาคารเป็นผู้รับอาวัลตั๋วเงินนั้น ผู้ขายถึงจะยินยอมขายสินค้าให้ในการอาวัลตั๋วเงิน ธนาคารจะได้รับค่าธรรมเนียมเป็นผลประโยชน์แทนดอกเบี้ยเช่นเดียวกับการออกหนังสือค้ำประกัน เพราะธนาคารจะไม่ต้องจ่ายเงินแก่ผู้ที่ธนาคารค้ำประกัน จนกว่าจะมีการผิดสัญญาที่ได้ตกลงกันไว้

ฉ. **การเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตและทำทรัสต์รีซีพ (Letter of Credit and Trust Receipt)** เป็นการให้บริการด้านเงินกู้ประเภทหนึ่ง การเปิด

เลตเตอร์ออฟเครดิตอาจแยกเป็น 2 ประเภท คือ การเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิต สั่งซื้อ
 สินค้าในประเทศ และการเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตสั่งซื้อสินค้าจากต่างประเทศ ซึ่ง
 ส่วนใหญ่แล้วการให้บริการด้านเลตเตอร์ออฟเครดิตของธนาคารนานาชาติ มักจะเป็น
 การสั่งซื้อสินค้าจากต่างประเทศ ในเลตเตอร์ออฟเครดิตจะระบุว่าสั่งซื้อสินค้าอะไร
 จำนวนเงินเท่าใด ส่งของเมื่อไร เมื่อธนาคารนานาชาติเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิต
 ก็ส่งเลตเตอร์ออฟเครดิตนั้นไปยังธนาคารในต่างประเทศ เมื่อธนาคารในต่างประเทศ
 ใ้รับเลตเตอร์ออฟเครดิตก็จะแจ้งให้ผู้ชายสินค้าส่งออกว่ามีผู้สั่งซื้อสินค้า ผู้ชายสินค้าเมื่อ
 ทราบรายละเอียดการสั่งซื้อสินค้าก็จะส่งของลงเรือ บริษัทเรือก็จะออกใบตราส่งสินค้า
 (Bill of lading) ใบบรรจุหีบห่อสินค้า (Packing list) ใบกำกับสินค้า
 (Invoice) ให้ผู้ส่งออก จากนั้นธนาคารในต่างประเทศก็จะนำส่งตั๋วเงินและเอกสาร
 การส่งสินค้ามายังธนาคารนานาชาติในประเทศไทย

ตั๋วเงินค่าสินค้านั้นแบ่งเป็นตั๋วเงินจ่ายเงินเมื่อเห็น (Sight Bill)
 และตั๋วเงินมีระยะเวลา (Time Bill) ถ้าธนาคารนานาชาติใ้รับเอกสารการ
 ส่งสินค้าและตั๋วเงินชนิดจ่ายเงินเมื่อเห็นก็ต้องชำระเงินแก่ธนาคารในต่างประเทศทันที
 เป็นค่าสินค้าและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ โดยการหักบัญชีของธนาคารนานาชาติที่มีอยู่
 กับธนาคารในต่างประเทศ หรือโดยการขวงเงินเครดิต (Refinancing) หรือ
 ถ้าไม่มีบัญชีเงินฝากระหว่างกัน การชำระหนี้ค่าสินค้านี้ก็อาจทำได้โดยให้ธนาคารในต่าง-
 ประเทศไปเอาเงิน ณ ธนาคารตัวแทนที่ธนาคารนานาชาติมีบัญชีอยู่ หรืออาจจะชำระ
 โดยการให้ธนาคารนานาชาติส่งเงินไปเข้าบัญชีให้ ณ ธนาคารตัวแทนของธนาคาร
 ต่างประเทศแห่งนั้น ถ้าเป็นตั๋วแลกเงินที่มีกำหนดระยะเวลา เมื่อธนาคารต่างประเทศ
 รับซื้อตั๋วลูกค้าผู้ส่งออกก็จะตั้ง ธนาคารนานาชาติเป็นลูกหนี้ไว้ ยังไม่หักบัญชี สาขา
 ธนาคารนานาชาติเมื่อใ้รับตั๋วเงินชนิดมีระยะเวลาและเอกสารการส่งสินค้า ก็จะส่งไป
 ให้ผู้ซื้อรับรองตั๋วเงินนั้น เมื่อผู้ซื้อสินค้านั้นรับรองตั๋วเงินเรียบร้อยแล้ว ธนาคารนานาชาติ
 ก็จะยืนยันวันครบกำหนดการชำระเงินให้ธนาคารต่างประเทศทราบซึ่งเมื่อถึงกำหนดดังกล่าว
 ธนาคารต่างประเทศก็จะหักบัญชีใ้รับชำระหนี้ค่าสินค้าและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

เมื่อผู้สั่งซื้อสินค้าเข้าต้องการสินค้าไปจำหน่าย ก็จะต้องชำระหนี้ค่าสินค้าแก่ธนาคารก่อนซึ่งถ้ายังไม่มีเงินชำระตามตัว ก็จะต้องขอทำทรัสต์ซิทกับธนาคาร ลูกค้าที่ได้รับอนุมัติให้ทำทรัสต์ซิทก็จะได้รับเอกสารต่าง ๆ ไปเบิกของจากท่าเรือมาขายได้ ระยะเวลาทรัสต์ซิท 30 วัน, 60 วัน, 90 วัน, 120 วัน ตามแต่จะตกลง ธนาคารก็จะคิดดอกเบี้ยตามระยะเวลาการทำทรัสต์ซิทนั้น

ข. แพ็คกิ้งเครดิต (Packing Credit) ได้แก่ การให้กู้ยืมเพื่อเตรียมการส่งออก เมื่อผู้ขายสินค้าในประเทศได้รับคำสั่งซื้อจากต่างประเทศ โดยผู้สั่งซื้อได้เปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตมายังสาขาธนาคารนานาชาติ ผู้ส่งออกเมื่อทราบว่ามีการสั่งซื้อสินค้า แต่ไม่มีเงินที่จะผลิตหรือเตรียมสินค้าตามคำสั่งซื้อนั้นได้ก็จะขอทำแพ็คกิ้งเครดิตกับธนาคาร ซึ่งเป็นเสมือนการกู้เงินไปลงทุนโดยต้องมีเลตเตอร์ออฟเครดิตหรือคำสั่งซื้อจากต่างประเทศ มาแสดงว่ามีการสั่งซื้อสินค้าจริง เมื่อผู้ส่งออกส่งสินค้าเรียบร้อยแล้วก็จะนำเอกสารการส่งสินค้าพร้อมตัวเงินมาส่งมอบแก่สาขาธนาคารนานาชาติเพื่อเรียกเก็บเงินตามตัวซึ่งเมื่อหักเงินส่วนที่ไถ้ไปแล้วพร้อมดอกเบี้ย ส่วนที่เหลือก็จะคืนเข้าบัญชีลูกค้าผู้ส่งออก

นอกจากการให้สินเชื่อประเภทต่าง ๆ ข้างต้นแล้ว สาขาธนาคารนานาชาติยังมีรายได้เป็นกำไรจากการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ สาขาธนาคารนานาชาติเป็นธนาคารรับอนุญาตที่สามารถดำเนินธุรกิจการรับซื้อเงินตราต่างประเทศในอัตราที่ผูกและขายเงินตราต่างประเทศในอัตราที่แพง ทั้งนี้เนื่องจากมีกฎหมายกำหนดให้ผู้ที่ได้รับเงินตราต่างประเทศต้องขายเงินตราต่างประเทศนั้นให้แก่ธนาคารพาณิชย์ บุคคลรับอนุญาตหรือร้านแลกเปลี่ยนเงินตราภายใน 7 วันนับแต่ที่ได้มา เว้นแต่จะได้รับการยกเว้นพิเศษจากเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน หรือเป็นบุคคลที่ได้รับการยกเว้นพิเศษ เช่น สถานทูตต่างประเทศ เป็นต้น

3. การลงทุน (Investment)

การลงทุนของสาขาธนาคารนานาชาติ ได้แก่ การซื้อหลักทรัพย์ต่าง ๆ ไว้โดยจะได้ดอกเบี้ยเงินปันผลหรือส่วนต่างของการซื้อและขายหลักทรัพย์เป็นผลตอบแทน การลงทุนของสาขาธนาคารนานาชาติส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาล อันได้แก่

พันธบัตรรัฐบาล ตัวเงินคลัง ทุนกู้ยืมของบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พันธบัตร
การเคหะแห่งชาติ หรือหลักทรัพย์อื่น ๆ ที่รัฐบาลค้ำประกัน เงินต้นและดอกเบี้ย

การลงทุนซื้อหลักทรัพย์รัฐบาลก็เพื่อวัตถุประสงค์ ดังนี้

- ก. ใช้เป็นส่วนหนึ่งของการดำรงเงินสดสำรองตามกฎหมาย
- ข. ใช้เป็นสินทรัพย์ส่วนหนึ่งที่ต้องดำรงไว้ตามกฎหมาย เพื่อเป็นเงินกองทุน
- ค. ใช้เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องในการดำเนินงาน
- ง. เป็นการลงทุนที่ไม่ถือเป็นสินทรัพย์เสี่ยง

การลงทุนในหลักทรัพย์ของสาขาธนาคารนานาชาติมักจะถือหลักทรัพย์ตาม
จำนวนที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น เมื่อสิ้นปี 2522 หลักทรัพย์ที่สาขาธนาคารนานาชาติ
ลงทุนทั้งสิ้น 1,709 ล้านบาท แบ่งเป็นหลักทรัพย์ที่ถือสำรองไว้ตามกฎหมายเป็นจำนวน
1,391 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 81.39 ของการลงทุนในหลักทรัพย์ทั้งสิ้น ส่วนที่เหลือ
เป็นการดำรงไว้เพื่อใช้เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องในการดำเนินงานโดยเป็นพันธบัตรรัฐบาลไทย
225 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 13.17 ของการลงทุนในหลักทรัพย์ทั้งสิ้น

จึงอาจกล่าวได้ว่า บัญชีทางเศรษฐกิจ ที่ไถ่เข้ามาเป็นตัวแปรในการวิเคราะห์
นี้ ไม่น่าจะมีผลต่อการจัดการลงทุนในหลักทรัพย์ของสาขาธนาคารนานาชาติ และกฎหมาย
มิใช่ตัววิเคราะห์เชิงปริมาณ จึงไม่สามารถประเมินเป็นตัวเลขมาวิเคราะห์ได้ ดังนั้น
ในการวิเคราะห์ทางด้านการจัดการลงทุนของธนาคารนานาชาติ จึงมุ่งวิเคราะห์ในธุรกิจ
ของธนาคารพาณิชย์ คือ การให้สินเชื่อ ตัวเลขการให้สินเชื่อและการลงทุนในหลักทรัพย์
ได้แสดงไว้ในตารางที่ 5

การจัดการลงทุนของสาขาธนาคารนานาชาติที่สำคัญก็คือ การให้สินเชื่อประเภท
ต่าง ๆ อันเป็นธุรกิจหลักของธนาคารพาณิชย์ การให้สินเชื่อประเภท เงินกู้ยืมและเบิกเงิน
เกินบัญชี มีจำนวนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของเงินทุนทั้งหมด โดยเฉพาะบริการประเภท
เบิกเงินเกินบัญชีนั้น ธุรกิจธนาคารพาณิชย์เท่านั้นที่จะให้สินเชื่อประเภทนี้ได้ ส่วนการรับ
ซื้อดอกบัว ของสาขาธนาคารต่างประเทศนั้นคิดเป็นร้อยละไม่ต่ำกว่า 17 ของเงินทุนทั้งหมด

ตารางที่ 5 การให้สินเชื่อและการลงทุนในหลักทรัพย์ของธนาคารนานาชาติ

ปี 2521	เงินกู้และเบิกเงินเกินบัญชี	ซื้อหลักทรัพย์	การลงทุนในหลักทรัพย์
ม.ค.	7,335.3	2,209.5	1,223.9
ก.พ.	7,430.5	2,330.1	1,223.9
มี.ค.	7,126.1	2,362.1	1,256.9
เม.ย.	7,007.1	2,435.5	1,258.9
พ.ค.	7,506.0	2,199.5	1,305.4
มิ.ย.	7,793.5	2,245.3	1,302.5
ก.ค.	8,006.2	2,256.7	1,321.3
ส.ค.	8,212.3	2,306.0	1,377.4
ก.ย.	8,698.8	2,330.1	1,469.8
ต.ค.	8,541.7	2,499.4	1,372.1
พ.ย.	9,022.2	2,497.7	1,372.6
ธ.ค.	9,222.6	2,380.6	1,425.8

ที่มา : รายงานเศรษฐกิจประจำเดือน
ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ปี 2522	เงินกู้และเบิกเงินเกินบัญชี	ซื้อลดตั๋วเงิน	การลงทุนในหลักทรัพย์
ม.ค.	9,758.6	2,323.4	1,430.1
ก.พ.	9,649.0	2,436.7	1,432.1
มี.ค.	9,858.7	2,598.9	1,439.1
เม.ย.	10,055.1	2,471.6	1,535.1
พ.ค.	10,134.3	2,641.4	1,535.1
มิ.ย.	10,615.7	2,584.5	1,580.6
ก.ค.	10,394.7	2,408.6	1,580.6
ส.ค.	10,642.9	2,369.3	1,588.6
ก.ย.	10,988.8	2,591.7	1,540.9
ท.ค.	10,854.1	2,595.3	1,514.9
พ.ย.	11,090.5	2,587.3	1,528.9
ธ.ค.	11,649.0	2,691.5	1,544.4

ที่มา : รายงานเศรษฐกิจประจำเดือน
ธนาคารแห่งประเทศไทย

การศึกษาแหล่งเงินทุนและการจัดการการลงทุนของสาขานาคารนานาชาติในประเทศไทยในครั้งนี้ ได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ธนาคารแต่ละธนาคารประกอบด้วยข้อมูลทางการเงินของสาขานาคารนานาชาติ เพื่อให้ได้ทราบถึงแนวทางในการดำเนินงานที่แท้จริงทางด้านการจัดหาเงินทุนและการลงทุนให้เกิดผลตอบแทนจากเงินทุนที่ได้มานั้นได้ปฏิบัติกันอย่างไร ซึ่งสามารถสรุปข้อมูลได้ดังนี้.-

1. การจัดหาเงินทุนตามจำนวนเงิน ¹

แหล่งเงินทุน	ปี 2521	ปี 2522
เงินฝาก	39.7 %	33.1 %
เงินกู้ยืม	43.1 %	50.0 %
เงินทุนนำเข้าจากสำนักงานใหญ่และสาขา	8.1 %	8.3 %
อื่น ๆ	9.1 %	8.6 %

การจัดหาเงินทุนส่วนใหญ่ของสาขานาคารนานาชาติได้จากการกู้ยืมและเงินฝากรวมประมาณ 80 % ของเงินทุนที่ได้มาทั้งหมด

¹ เนื่องจากไม่สามารถหาตัวเลขที่แสดงถึงแหล่งเงินทุนแต่ละรายการเป็นจำนวนรวมทั้งปีได้ จึงใช้วิธีเฉลี่ยระหว่างตัวเลขต้นปีปลายปีของบุคคล

2. แหล่งเงินทุนด้านเงินฝากสามารถแยกประเภทตามจำนวนเงินได้ดังนี้

เงินฝาก	ปี 2521	ปี 2522
เงินฝากเพื่อเรียก	26.9 %	27.7 %
เงินฝากออมทรัพย์	12.1 %	13.3 %
เงินฝากประจำ	57.3 %	54.7 %
เงินฝากอื่น ๆ	3.7 %	4.3 %

เงินฝากส่วนใหญ่ของสาขานาคารนานาชาติคือเงินฝากประจำ คิดเป็นร้อยละไม่ต่ำกว่า 50 % ของจำนวนเงินฝากทั้งหมด รองลงมาได้แก่เงินฝากเพื่อเรียกหรือเงินฝากกระแสรายวัน นอกนั้นเป็นเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากอื่น ๆ เช่น เงินมัดจำต่าง ๆ สำหรับเงินฝากออมทรัพย์นั้นสาขานาคารนานาชาติมิได้มีบริการชักชวนลูกค้าให้ฝากเงินเดือนละเท่า ๆ กัน หรือที่เรียกกันว่าสัณนิชยะ เช่น ธนาคารจดทะเบียนในประเทศที่มีบริการ เช่น นี้อยู่ด้วย

3. แหล่งเงินทุนด้านเงินกู้ยืมสามารถแยกประเภทตามจำนวนเงินได้ดังนี้

เงินกู้ยืมจาก	ปี 2521	ปี 2522
ธนาคารและสถาบันการเงินในประเทศ	2.2 %	7.0 %
ธนาคารแห่งประเทศไทย	13.0 %	13.7 %
ธนาคารและสถาบันการเงินต่างประเทศ	84.8 %	79.3 %

การกู้ยืมของสาขานาคารนานาชาติส่วนใหญ่กู้ยืมจากธนาคารและสถาบันการเงินต่างประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากแหล่งเงินทุนในประเทศมีอยู่จำกัด และการถูกจำกัดมิให้เปิดสาขาในประเทศไทย ทำให้สาขานาคารนานาชาติไม่สามารถระดมเงินทุนจาก

เอกชนได้เพียงพอกับความต้องการสินเชื่อของผู้มาขอใช้บริการ ดังนั้นเมื่อมีความต้องการเงินทุนจึงมักจัดหาโดยการกู้ยืมจากต่างประเทศ ซึ่งรัฐบาลก็ได้ส่งเสริมการนำเงินทุน เข้ามาลงทุนในประเทศอยู่แล้ว

4. การกู้ยืมจากธนาคารและสถาบันการเงินต่างประเทศสาขาธนาคารนานาชาติ ได้ให้ความสนใจต่อแหล่งเงินทุนดังนี้

	<u>ธนาคารแม่</u>	<u>ตลาดนิวยอร์ก</u>	<u>ตลาดยุโรปดอลลาร์</u>	<u>ตลาดเอเชียดอลลาร์</u>
ธนาคารชาร์เตอร์จำกัด		X		X
ธนาคารโพรซีคอมมิว- นิเคชั่น จำกัด	X	X		X
ธนาคารสากลพาณิชยจีน แห่งประเทศไทย	X			X
ธนาคาร เซสแมน สัตตัน จำกัด			X	
ธนาคาร สหพัฒน จำกัด		X	X	X
ธนาคารแห่งอเมริกา จำกัด				X
ธนาคาร กวางตุ้ง จำกัด		X		
ธนาคาร ภารตะ โคเวอ- ชีทรัสต์		X		X
ธนาคาร ไทเกียว จำกัด			X	X
รวม	2	5	3	7

การกู้ยืมจากต่างประเทศของสาขาธนาคารนานาชาติ จะกู้ยืมจากแหล่งใดนั้น ขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยในแต่ละแหล่งและความสัมพันธ์ระหว่างธนาคารผู้ให้กู้กับธนาคารผู้ขอกู้ ซึ่งจะทำให้ตกลงกู้ยืมเงินกันง่าย เพราะเรื่อถือกันอยู่แล้ว แหล่งเงินทุนส่วนใหญ่

ของสาขาธนาคารนานาชาติในประเทศไทยก็คือ ตลาดเอเซียเนคคอร์ดาร์ ที่สิงคโปร์ และตลาดนิวยอร์ก โดยมีกั๊ยมผ่านสาขาธนาคารนานาชาตินี้ หรือ กั๊ยมผ่านทางธนาคารตัวแทน สำหรับสาขาธนาคารนานาชาติ อีก 2 แห่ง ไม่ได้ให้ข้อมูลในเรื่องนี้

5. การกั๊ยมจากธนาคารและสถาบันการเงินต่างประเทศ ส่วนใหญ่สาขาธนาคารนานาชาติสนใจที่จะทำการกั๊ยมในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

	<u>เงินกู้</u>	<u>เงินเบิกเกินบัญชี</u>	<u>Refinance</u>
ธนาคารชาร์เตอร์ จำกัด	X		
ธนาคารไฟรฟ์คอมมิวนิตี จำกัด	X		X
ธนาคารสากลพาณิชย์แห่งประเทศไทย จำกัด	X		
ธนาคาร เซสแมนส์ตัน จำกัด	X		
ธนาคารเมอร์แกนไทด์ จำกัด		X	
ธนาคารสหมลายัน จำกัด	X		
ธนาคารกวางตุ้ง จำกัด		X	
ธนาคารมิทซูบิ จำกัด	X		X
ธนาคารพาณิชย์โอเวอร์ซีทรสต์ จำกัด	X		X
ธนาคารโตเกียว จำกัด	X		X
รวม	8	2	4

จึงสรุปได้ว่า สาขาธนาคารนานาชาตินิยมกั๊ยมจากต่างประเทศในรูปแบบ เงินกู้ เป็นส่วนมาก ซึ่งเงินกู้ี้จะมีสัญญาระบุจำนวนเงิน ระยะเวลาเงิน อัตรากอเบี้ยที่แน่นอนลงไป การกั๊ยมมักกระทำในระยะสั้นไม่เกิน 1 ปี เช่น 1 เดือน, 3 เดือน, 6 เดือน ตามแต่จะตกลงกัน ส่วนในรูปเบิกเงินเกินบัญชึ้นั้น ไม่มีสัญญากำหนดวงเงินแน่นอน แต่ให้สินเชื่อเบิกเงินเกินบัญชึ้นั้น เพราะความเชื่อต่อกัน

6. การกู้ยืมจากธนาคารและสถาบันการเงินในประเทศ สาขาธนาคารนานาชาตินิยมกู้ยืมประเภท เรียกคืนได้ทันที (Call Loan) ทั้งนี้ในบางครั้งการดำเนินงานของธนาคารอาจจะขาดเงินกระชั้นชิด เช่น ผู้ฝากรายใหญ่ขอถอนเงินทำให้ปริมาณเงินสดขาดมือ หรือเมื่อมีการหักบัญชีระหว่างธนาคาร สาขาธนาคารนานาชาติต้องจ่ายเงินเป็นจำนวนมาก ทำให้เงินสดสำรองที่ฝากไว้กับธนาคารแห่งประเทศไทย ลดลง จึงต้องหาเงินอย่างรีบด่วนโดยกู้ยืมประเภทเรียกคืนได้ทันทีนี้เป็นส่วนมาก

7. การจัดการลงทุนของสาขาธนาคารนานาชาติ¹ สามารถแยกประเภทได้ดังนี้.-

การจัดการลงทุน	ปี 2521	ปี 2522
เงินสดในมือและเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย	7.5%	6.6%
การให้สินเชื่อ	77.8%	79.2%
การลงทุนในหลักทรัพย์	2.1%	1.8%
สินทรัพย์ที่ต้องสำรองไว้ตามกฎหมาย	9.4%	9.4%
สินทรัพย์อื่น ๆ	3.2%	3.0%
รวม	100.0%	100.0%

จะเห็นได้ว่า การลงทุนส่วนใหญ่ของสาขาธนาคารนานาชาติ ลงทุนไปในการให้สินเชื่ออันเป็นธุรกิจหลักของธนาคาร ซึ่งจะได้รับผลตอบแทนสูงกว่าการลงทุนในหลักทรัพย์และอื่น ๆ นอกจากนี้ก็จำเป็นต้องสำรองสินทรัพย์ตามที่กฎหมายได้กำหนดซึ่งส่วนใหญ่เป็นต้นฉบับทรัพย์สินรัฐบาล เกินกว่า 60% ของสินทรัพย์ที่ต้องสำรองไว้ตามกฎหมาย

¹ เนื่องจากไม่สามารถยกตัวเลขที่แสดงถึงการจัดการลงทุนแต่ละรายการ เป็นจำนวนรวมทั้งปีได้ จึงใช้วิธีเฉลี่ยระหว่างตัวเลขต้นปีและตัวเลขปลายปีของงบดุล

8. การให้สินเชื่อของธนาคารนานาชาติ สามารถแยกประเภทได้ดังนี้.-

ประเภท	ปี 2521	ปี 2522
1. เงินกู้	18.4%	18.86%
2. เบิกเงินเกินบัญชี	61.08%	62.37%
3. การรับซื้อหลักทรัพย์ในประเทศ	3.07%	2.57%
4. การรับซื้อหลักทรัพย์สินค้าเข้า	3.48%	3.18%
5. การรับซื้อหลักทรัพย์สินค้าออก	8.07%	7.08%
6. ทรัพย์สินอื่น	5.90%	5.94%
รวม	100.00%	100.00%

การให้สินเชื่อของธนาคารนานาชาติส่วนใหญ่ให้สินเชื่อในรูปแบบเบิกเงินเกินบัญชีถึงร้อยละ 60 ของการให้สินเชื่อทั้งหมด การให้สินเชื่อดังกล่าวเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนแก่ธุรกิจการค้าโดยเฉพาะลูกค้าประเภทสินค้าเข้า และการอุตสาหกรรม

9. การให้สินเชื่อของธนาคารต่างประเทศแยกตามวัตถุประสงค์ ดังนี้.-

ประเภท	ปี 2521	ปี 2522
1. การเกษตร	0.79%	0.74%
2. การเหมืองแร่	0.69%	0.33%
3. การอุตสาหกรรม	23.52%	26.82%
4. การรับเหมาก่อสร้าง	2.19%	2.15%
5. การนำสินค้าเข้า	29.24%	26.95%
6. การส่งสินค้าออก	15.73%	14.42%
7. การค้าส่งและค้าปลีก	13.82%	15.21%
8. ธนาคารและสถาบันการเงินอื่น	5.29%	5.19%
9. ธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	2.65%	2.05%
10. การสาธารณูปโภค	0.49%	0.39%
11. การบริการ	1.48%	1.26%
12. การบริโภคนส่วนบุคคล	4.11%	4.49%
13. อื่น ๆ	-	-
รวม	100.00%	100.00%

สาขานาการนานาชาติให้สินเชื่อส่วนใหญ่เพื่อการนำสินค้าเข้าและการอุตสาหกรรม
ประมาณร้อยละ 50 ของการให้สินเชื่อทั้งหมด อันค้ำรองลงมาคือการค้าให้สินเชื่อการค้า
สินค้าการส่งออกและการค้าส่ง, ค่าปลีก ประมาณไม่ต่ำกว่าร้อยละ 25 ของการ
ให้สินเชื่อทั้งหมด สาขานาการนานาชาติมักไม่สนใจที่จะให้สินเชื่อรายย่อย เช่น กุ๊ย
เพื่อซื้อบ้านพักอาศัยส่วนบุคคล แต่สนใจจะให้กู้ยืมเพื่อธุรกิจการค้า การลงทุนมากกว่า

10. การลงทุนในหลักทรัพย์ของสาขานาการนานาชาติ

ประเภท	ปี 2521	ปี 2522
1. หลักทรัพย์รัฐบาล	83.38%	90.13%
2. หลักทรัพย์อื่น ๆ	16.62%	9.87%
รวม	100.00%	100.00%

การลงทุนในหลักทรัพย์ของสาขานาการนานาชาติ ส่วนใหญ่ลงทุนในหลักทรัพย์
รัฐบาลประเภทพันธบัตรรัฐบาล เพื่อใช้เป็นสินทรัพย์สภาพคล่อง และเงินทุนสำรองตาม
กฎหมายกำหนด

นอกจากการสรุปผลจากข้อมูลที่ได้รับข้างต้นนี้ จะขอนำรายงานการวิจัยเมื่อ
ปี 2522 ในเรื่อง บทบาทของธนาคารนานาชาติในการพัฒนาประเทศของรองศาสตราจารย์
ดร.กวีวราฐ เทพหัสดิน ณ. อยุธยา ซึ่งได้วิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างธนาคารนานาชาติ,
ธนาคารจดทะเบียนในประเทศ และบริษัทเงินทุนร่วมระหว่างธนาคารนานาชาติและผู้ถือหุ้น
ไทย เกี่ยวกับการให้สินเชื่อของสถาบันการเงินดังกล่าว ตามจำนวนเงิน, สัญชาติผู้กู้,

สกุลของเงินกู้, ระยะเวลาของการให้กู้ยืม และ หลักทรัพย์ค้ำประกัน¹ ดังนี้

ตารางที่ 6

ประเภท	การให้สินเชื่อตามจำนวนเงินของ		
	ธนาคารจดทะเบียน ในประเทศ	ธนาคารนานาชาติ	บริษัทเงินทุนร่วมทุน ระหว่างธนาคารนานาชาติ และผู้ถือหุ้นไทย
บริษัทนานาชาติ 100%	2.07%	14.05%	21.46%
บริษัทร่วมลงทุน	7.60%	26.05%	31.36%
บริษัทไทย 100%	90.33%	58.23%	47.18%

สาขาของธนาคารนานาชาติและบริษัทเงินทุนร่วมทุนระหว่างธนาคารนานาชาติกับผู้ที่ถือหุ้นมีกระจายการให้สินเชื่อแก่บริษัทนานาชาติและบริษัทร่วมลงทุนมากกว่าธนาคารจดทะเบียนในประเทศ ซึ่งให้สินเชื่อแก่บริษัทไทยเป็นส่วนใหญ่ .

¹รองศาสตราจารย์ ดร.ศิวาวุช เทพหัสดิน ณ อยุธยา, "บทบาทของธนาคารนานาชาติในการพัฒนาประเทศ....., หน้า 21 - 30.

ตารางที่ 7

ประเภท	การให้สินเชื่อแก่บริษัทสัญชาติต่าง ๆ ตามจำนวนเงิน		
	ธนาคารจดทะเบียน ในประเทศ	ธนาคารนานาชาติ	บริษัทเงินทุนร่วมทุน ระหว่างธนาคารนานาชาติ และผู้ถือหุ้นไทย
บริษัทอเมริกา	1.34%	3.17%	6.03%
บริษัทญี่ปุ่น	0.84%	17.67%	18.95%
บริษัทยุโรป	1.07%	14.92%	13.88%
บริษัทไทย	96.75%	62.57%	61.14%

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่าธนาคารนานาชาติและบริษัทเงินทุนร่วมทุนระหว่างธนาคารนานาชาติและผู้ถือหุ้นไทย มีการกระจายการให้สินเชื่อแก่บริษัทสัญชาติอื่น ๆ มากกว่า การให้สินเชื่อของธนาคารจดทะเบียนในประเทศ

ตารางที่ 8

ประเภท	การให้สินเชื่อแก่บริษัทสัญชาติต่าง ๆ ตามจำนวนลูกค้านัก		
	ธนาคารจดทะเบียน ในประเทศ	ธนาคารนานาชาติ	บริษัทเงินทุนร่วมทุน ระหว่างธนาคารนานาชาติ และผู้ถือหุ้นไทย
อเมริกัน	2.24%	0.60%	7.39%
ญี่ปุ่น	0.94%	21.60%	25.79%
ยุโรป	1.33%	2.20%	15.44%
ไทย	95.55%	69.20%	51.38%

จากตารางที่ 8 ลูกค้าของธนาคารนานาชาติและบริษัทเงินทุนร่วมระหว่างธนาคารนานาชาติและผู้ถือหุ้นไทยมีสัญชาติญี่ปุ่นถึง 21.6% และ 25.79% ตามลำดับ รองลงมาคือสัญชาติไทย

ตารางที่ 9

ประเภท	การให้สินเชื่อเป็นเงินบาทและเงินสกุลอื่น					
	ธนาคารจดทะเบียน ในประเทศ		ธนาคารนานาชาติ		บริษัทเงินทุนรวมทุน ระหว่างธนาคารนานาชาติ และผู้ถือหุ้นไทย	
	2511	2521	2511	2521	2511	2521
เงินสกุลอื่น	5%	2%	23%	17%	ไม่ปรากฏ	6%
เงินบาท	95%	98%	77%	83%	ไม่ปรากฏ	94%

จากตารางที่ 9 การให้สินเชื่อของธนาคารนานาชาติส่วนใหญ่ให้กู้ยืมในรูปแบบเงินบาท ส่วนการให้กู้ยืมเป็นเงินสกุลอื่นนั้นมีมากกว่าธนาคารจดทะเบียนในไทยและบริษัทเงินทุนรวมทุน แต่ยกการให้กู้ยืมเป็นเงินสกุลอื่นลดลงกว่าเดิมทั้งนี้เพราะความไม่แน่นอนในการเปลี่ยนแปลงค่าของเงินสกุลต่าง ๆ

ตารางที่ 10

ระยะเวลา	การให้สินเชื่อระยะสั้นและสินเชื่อระยะยาว					
	ธนาคารจดทะเบียน ในประเทศ		ธนาคารนานาชาติ		บริษัทเงินทุนรวมทุน ระหว่างธนาคารนานาชาติ และผู้ถือหุ้นไทย	
	2511	2521	2511	2521	2511	2521
ระยะสั้นไม่เกิน 1 ปี	76%	78%	87%	96%	ไม่ปรากฏ	83%
ระยะยาว	24%	22%	13%	4%	ไม่ปรากฏ	17%

จากตารางที่ 10 ธนาคารนานาชาติให้สินเชื่อระยะสั้นมากกว่าสินเชื่อระยะยาว และส่วนใหญ่ให้สินเชื่อในรูปแบบเงินเกินบัญชี ซึ่งถือเป็นสินเชื่อระยะสั้น แต่ในทางปฏิบัติลูกค้ามักขอต่ออายุสัญญาทุกปี จึงเป็นเสมือนสินเชื่อระยะยาว

ตารางที่ 11

ประเภท	หลักประกันของการให้สินเชื่อของ		
	ธนาคารจดทะเบียน ในประเทศ	ธนาคารนานาชาติ	บริษัทเงินทุนร่วมทุน ระหว่างธนาคารนานาชาติ และผู้ถือหุ้นไทย
ค้ำประกันโดยบริษัทแม่	-	20.25%	22.33%
ค้ำประกันโดยบุคคล	11.96%	31.00%	29.43%
อาคารและที่ดิน	65.16%	35.00%	4.00%
หลักทรัพย์อื่น ๆ	1.83%	-	-
ไม่มีการค้ำประกัน	6.15%	2.50%	3.66%

จากตารางที่ 11 ธนาคารนานาชาติ มักให้สินเชื่อโดยมีหลักทรัพย์ประเภท
ที่ดินและอาคารเป็นหลักประกัน รองลงมาก็นิยมใช้บุคคลค้ำประกัน และโดยที่ธนาคาร
นานาชาติให้สินเชื่อแก่บริษัทนานาชาติ และบริษัทร่วมทุนมากกว่าสถาบันการเงินในประเทศ
จึงมีการใช้วิธีการค้ำประกันโดยบริษัทแม่ถึงร้อยละ 20 ทั้งนี้เพราะธนาคารนานาชาติมี
นโยบายให้สินเชื่อที่มีความคล่องตัวสูงกว่า ธนาคารจดทะเบียนในไทย และให้สินเชื่อ
โดยพิจารณาถึงความสำเร็จของโครงการมากกว่า ความมั่นคงของหลักทรัพย์ค้ำประกัน